

УДК 338.2
JEL M10
DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-56-67

П.П. Тізеш
аспірант кафедри економіки і підприємництва
tizesh@gmail.com
ORCID 0000-0002-5029-5949

А.Е. Бейреш
студент-магістр кафедри економіки і підприємництва
beres.alex1@gmail.com

К.Я. Братків
студентка магістерської програми
кафедри економіки і підприємництва
katyabratkiv@gmail.com

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСНОГО ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДІВ

Анотація. Цілепокладання розглянуто як процес, що складається з визначених етапів, та як функція з певним набором акцій. Окреслено значення мети для успішного функціонування економічної системи.

Процес цілепокладання включає аналітичну стадію, фазу прийняття рішення і завершується телосом. Розкрито значення асиметричності інформації в цілепокладанні. Запропоновано застосування методу Форсайту у сукупності з іншими методами стратегічного аналізу.

Як функція цілепокладання представляє собою систему дій, спрямованих на визначення мети розвитку економічного актора та окреслення способів її реалізації. Система дій передбачає наявність таких елементів як суб'єкта (підприємства, регіону, національної економіки), об'єкта дії (мети); взаємовідносини між суб'єктом та об'єктом, які виражаються через способи ведення економічної активності та визначають ті чи інші дії.

Цілепокладання корелює з культурою економічного гравця, яка визначає його відносини з трудовими ресурсами, споживачами, контрагентами і т.п. Доведено, що цілепокладання є складовою управління ризиками. На прикладі досвіду регіонального менеджменту Швеції запропоновано цілепокладання не обмежувати одним телосом, а формувати систему цілій, що створює синергічний ефект та підвищує ефективність управління.

Ключові слова: мета, цілепокладання, розвиток економічної системи, стратегічний менеджмент, поточне управління.

УДК 338.2
JEL M10
DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-56-67

П.П. Тизеш
аспірант кафедры Экономики и предпринимательства
tizesh@gmail.com
ORCID 0000-0002-5029-5949

А.Э. Бейреш
студент-магистр кафедры Экономики и предпринимательства

К.Я. Братків
студентка магистерской программы кафедры Экономики и предпринимательства
ГВУЗ «Ужгородский национальный университет»

ЦЕЛЕПОЛАГАНІЕ В КОНТЕКСТЕ ПРОЦЕССНОГО И ФУНКЦИОНАЛЬНОГО ПОДХОДОВ

Аннотация. Целеполагание рассмотрено как процесс, состоящий из определенных этапов, и как функция с определенным набором действий. Определено значение цели для успешного функционирования экономической системы.

Процесс целеполагания включает аналитическую стадию, фазу принятия решения и завершается телосом. Раскрыто значение асимметричности информации в целеполагании. Предложено применение метода Форсайта в совокупности с другими методами стратегического анализа.

Как функция целеполагание представляет собой систему действий, направленных на определение ориентира развития экономического актора, и определение способов ее реализации. Система действий предусматривает наличие таких элементов как субъекта (предприятия, региона, национальной экономики), объекта действия (цели), а также взаимоотношения между субъектом и объектом, которые выражаются через способы ведения экономической активности и определяют те или иные действия.

Целеполагание коррелирует с культурой экономического игрока, которая определяет его отношения с трудовыми ресурсами, потребителями, контрагентами и т.п. Доказано, что целеполагание является составной частью управления рисками. На примере опыта регионального менеджмента Швеции предложено целеполагания не ограничивать одним телосом, а формировать систему целой, что создает синергетический эффект и повышает эффективность управления.

Ключевые слова: цель, целеполагание, развитие экономической системы, стратегический менеджмент, текущее управление.

UDC 338.2
JEL M10
DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-56-67

Tizesh P.
PhD student
tizesh@gmail.com
ORCID 0000-0002-5029-5949

Beiresch A.
student of Master Programme
beres.alex1@gmail.com

Bratkiv K.
student of Master Programme
atyabratkiv@gmail.com
Uzhgorod National University

OBJECTIVE SETTING IN THE CONTEXT OF THE PROCESS AND FUNCTIONAL APPROACHES

Abstract. The purpose of this publication is to systematize modern scientific thinking in Ukraine and abroad regarding goal setting and, on this basis, to define its content from the point of view of process management and functional management, which allows the use of the telos as a lever to increase the efficiency of economic players.

By targeting, the development management system shapes the virtual future that is most relevant to the system in the forecasted conditions.

The goal value as a result of goal setting is as follows: first, the purpose reflects the vision of the future state of the economic system; second, it is a systematic interaction of strategy and tactics; third, the goal determines the resource base of the functioning of the economic system; the goal is a significant motivator; the purpose in the process of action of the economic system consolidates all its elements; creates a synergistic effect.

Goal setting is considered as a process consisting of certain stages, and as a function with a specific set of actions. The goal-setting process includes the analytical stage, the decision-making phase and ends with telos. The significance of the asymmetry of information in goal-setting is revealed. The application of the Foresight method in combination with other methods of strategic analysis is proposed.

As a goal-setting function, it is a system of actions aimed at determining a guideline for the development of an economic actor and determining methods for its implementation. The system of actions provides for the presence of such elements as the subject (enterprise), object of the action (goal), as well as the relationship between the subject and the object, which are expressed through the methods of conducting economic activity and determine certain actions.

Goal setting correlates with the culture of the economic player, which determines its relationship with labor resources, consumers, contractors, etc. Also, goal-setting as a function is the quintessence of politics as the totality of the subject's interests and ways of achieving them. In addition, goal setting is an integral part of strategic management, and purpose is an expression of the philosophy of being an economic player. It has been proven that goal setting is an integral part of risk management. Based on the experience of Sweden's regional management, it was proposed that goal-setting should not be limited to one telos, but to form a whole system, which creates a synergistic effect and increases management efficiency. Purpose as a system involves the combination of entertainment spheres and activities, combining economic, social, institutional, environmental components of long-term development of the economic unit.

Keywords: *goal, goal setting, development of the economic system, strategic management, current management.*

Постановка проблеми. Сучасний етап управління економічними системами характеризується широким колом викликів, серед яких важливішими є глобалізація та підвищення жорсткості конкурентної боротьби за чинники розвитку й ринки збуту, скорочення ресурсної бази та підвищення вартості доступу до джерел господарської діяльності, політичні фактори.

З іншого боку, передове місце серед факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності економічної системи, займає проблема

людського фактору в управлінні, коли керівники в умовах переходу до пост-індустріальної економіки повинні опанувати новими якостями та компетенціями.

Останнім часом також посилюється ступінь невизначеності майбутнього розвитку економічних подій, що викликає посилення уваги до аналітичної роботи в процесі управління розвитком та прогнозування трендів навколишнього середовища й внутрішнього потенціалу.

Всі ці проблеми загострюються в процесі цілепокладання, яке яв-

ляє собою один з механізмів управління економічною системою як в стратегічному, так й поточному менеджменті. Саме в процесі цілепокладання проявляється якість аналітиків та управлінців, їх здатність приймати рішення та організувати виконання. Здійснюючи цілепокладання, система, що управляє розвитком, формує віртуальне майбутнє, найбільш адекватне для даної системи в умовах, що прогножуються.

Цілепокладання як система пропонує комбінувати різні сфери та здійснювати діяльність, об'єднуючи економічну, соціальну, інституційну, екологічну частини довгострокового розвитку господарської одиниці.

Все це обумовлює актуальність тематики цілепокладання як процесу та функції управління розвитком економічною системою в умовах ризикованості і відсутності повної інформації.

Огляд останніх досліджень та публікацій. Цілепокладання розглядається в сучасних вітчизняних та закордонних дослідженнях достатньо широко. Розглядаючи управління за цілями, Ahmad Majar (2016) стверджує, що «management by objectives (MBO) is a systematic and organized approach that allows management to focus on achievable goals and to attain the best possible results from available resources. It aims to increase organizational performance by aligning goals and subordinate objectives throughout the organization» [1]. Значення мети для контролю за діяльністю підкреслена Єгоровою Ю. (2010), яка доводить, що «цель позволяет определить стандарты деятельности. Когда цель ясна, известно, что конкретно должно быть достигнуто и в какие сроки» [2].

Фундаментальне значення цілепокладання підкреслено Самофаловою Т. (2015) наступним чином: «коренева система методології науки знаходиться саме в ділянці цілей практичної діяльності людини у відповідних сферах – економічній, соціальній, політичній» [3]. Проблема цілепокладання присвячена праця Юрковічової Л. (Lujza Jurkovičová, 2015) та її українських співавторів, які доводять, що «targeting allows to determine the most effective and rational development of the economic system, to explore possible scenarios for the behavior of the economic system, to determine the long-term obstruction and benefits of vital activity of the economic system, whether the enterprise, region or national economy» [4]. Схема процесу цілепокладання з урахуванням рефлексії запропонована Жовковською Т. (2018) [5]. З позиції розвитку регіональної економіки Кубіній Н.Ю. та інші розглядають в якості мети стратегічного управління «triumvirate of tourism, economy and culture», якій «within the framework of strategic development involves the following functions: 1. To adapt a regional economic system to the knowledge economy, the main components of which are people, information and culture...» [6]. Хмелевський О.В. доводить, що «здійснені науковцями визначення процесу цілепокладання у широкому значенні вбачають в цілепокладанні динаміку й трансформацію об'єкту управління із заданого стану у бажаний» [7].

Цілепокладання як екзистенціальна потреба людини розглядається Панфіловим Д. (2014) [8], а важливість управління за цілями для малого бізнесу – «фактору розвитку регіональної економіки» [9] – відмічена

в монографії Мікловди В.П. Наврозова Ю.О. та її однодумці підкреслюють необхідність встановлення мети в процесі кластеризації, наслідком чого «буде створення в Одеському регіоні розвиненої туристичної інфраструктури, підприємства якої надавали б послуги високої якості широкого діапазону» [10]. Цілеспрямованість, а відповідно й цілепокладання взаємодії культури менеджменту з соціальною відповідальністю економічних акцій розглянуто Pranas Žukauskas, Jolita Vveinhardt and Regina Andriukaitienė (2018) і досліджено «management culture level, aiming to prepare for the implementation of corporate social responsibility» [11]. Anastasia A. Eze, підкреслюючи значення управління за цілями, доводить, що «human, material and financial resources must be present to achieve managerial goals and objectives» [12]. Разом з тим, автори не висвітлюють функціональне наповнення та етапи цілепокладання, що завуальовує його сутність.

Постановка мети. Метою даної публікації є систематизація сучасних наукових думок стосовно цілепокладання та на цій основі окреслення його наповнення з позиції процесного управління та функціонального менеджменту, що дозволяє використовувати телос як важіль підвищення ефективності діяльності економічного гравця.

Основний матеріал дослідження. В сучасних умовах довгострокова життєдіяльність економічних систем залежить від адекватних механізмів управління, серед яких одним з найбільш важливих є цілепокладання. Телос виступає важелем успішного управління господарською

діяльністю внаслідок наступних причин:

по-перше, мета є виразом бачення майбутнього стану економічної системи, його позиціонування на конкурентному полі через певний період часу;

по-друге, ціль представляє собою квінтесенцію стратегії та тактики функціонування підприємства чи регіону або країни в цілому. Та, інноваційна стратегія буде сконцентрована в цілі, яка відображає інноваційні конкурентні переваги перед суперниками;

по-третє, мета як стратегія та тактика визначають ресурсну базу функціонування економічної системи. Відповідно, орієнтація, наприклад, на створення інноваційних переваг обумовлює залучення креативної робочої сили та інтелектуальних активів.

Крім цього, ціль, за теорією телеології, представляє собою активний, вагомий мотиватор. Юрковічова Л. та її колеги підкреслюють, що «Motivation means that there are some internal and external motives, incentives for the implementation of goal-setting. There are main goal-setting stimuli of targeting as economic and management kind of activity attributed under management theory external factors: competition, turbulence, technological progress, and globalization. Motives are the internal impulses of the activities, which include the need for economic development, social development needs, the need for competitiveness. Thus, in the process of the targeting activity it is possible to determine the dispositional (internal) and situational (external) motivation system» [4].

Наступним аспектом, який підкреслює значення мети в процесі

управління є її консолідуючий характер, що безумовно пов'язано з мотиваційною функцією, але, разом з тим, забезпечує синергійний ефект, поєднуючи зусилля всіх учасників економічної активності.

Цілепокладання традиційно розглядається у двох іпостасях: як комплекс дій та як процес (рис.1).

Як процес цілепокладання являє собою послідовність наступних етапів аналізу та прийняття рішень, завершенням яких є ціль. Аналітична стадія починається зі збору інформації, потрібної для прийняття майбутнього управлінського рішення. Інформація в даному випадку використовується як інсайдерська, так й зовнішня.

Інсайдерська інформація, що застосовується на аналітичній фазі, – це відомості про стан економічної системи, джерела яких знаходяться в межах останньої. Цінність внутрішньої інформації для цілепокладання полягає в тому, що вона:

а) надає можливість використовувати асиметричність як перевагу, що є однією з умов конкурентоспроможності;

б) дозволяє повно та об'єктивно оцінити внутрішній потенціал, необхідний для реалізації цілі.

Зовнішня інформація має джерела, що знаходяться поза межами економічного гравця, вона відображає стан складових навколишнього оточення та може слугувати для:

а) порівняння мети суб'єкта з цілями його конкурентів;

б) визначення зовнішніх ресурсів, необхідних для реалізації цілі;

г) оцінки поточної ситуації, яка містить загрози та можливості для економічної системи в процесі досягнення телосу;

д) відстеження тенденції, що формують стратегічні фактори реалізації цілі.

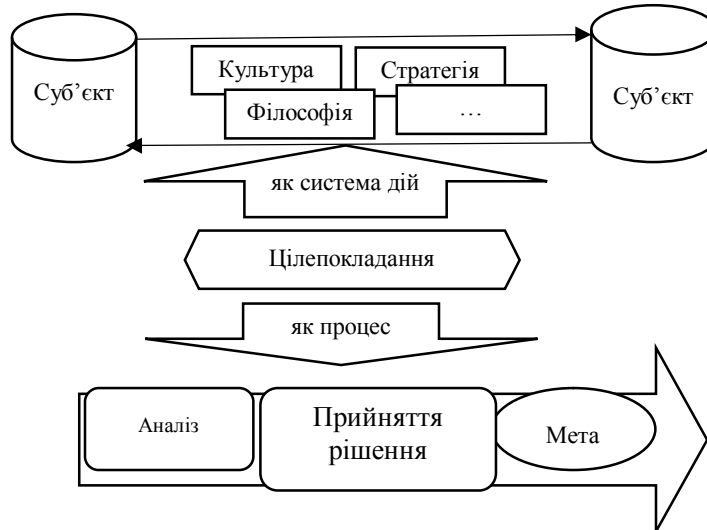


Рис. 1. Цілепокладання як функція та як процес

Джерело: розроблено авторами

Інформація, що застосовується в процесі цілепокладання, в цілому спрямована на забезпечення достовірності аналітичних розрахунків та пропозицій для прийняття рішення.

Аналітична робота в процесі цілепокладання складається як з оцінки поточного стану (та сучасного потенціалу), так й зі стратегічного дослідження, тому включає широке коло методів, серед яких доцільно виділити прийоми поточного аналізу та стратегічної оцінки цілі, завдань та можливих шляхів їх реалізації.

Серед сучасних методів поточного аналізу, що застосовуються в процесі цілепокладання, доцільно виділити ситуаційний аналіз: він доводить, які будуть результати у випадку застосування того чи іншого сценарію поточної діяльності; факторний аналіз дозволяє визначити чинники, що призводять до тих чи інших наслідків на основі каузальної індукції та стохастичного моделювання, а також інші прийоми (порівняння, балансовий, елімінавання). Вкрай складно стверджувати, що вказані методи притаманні лише аналізу поточної діяльності, що оцінюють результати обраної суб'єктом тактики. Дані методи можливо застосовувати й в перспективному аналізі. Разом з тим, існує спектр методів стратегічного огляду, серед яких найбільш результативним є метод форсайту. Як вже було доведено, «метод форсайту передбачає дослідження перспектив наукового, технологічного та інноваційного розвитку та проводиться за принципами, що формують «ромб форсайту»: креативність, експертиза, доказовість та взаємодія. Результати застосування методу форсайту у стратегічному аналізі лежать в основі довгострокових стра-

тегій формування регіональних, національних та міжнародних стратегій, які мають за мету формування кардинальних конкурентних переваг» [13]. Крім форсайту активно застосовуються методи SWOT-, SPACE-, PEST-аналізу та інші. Аналітична характеристика дозволяє перейти до наступної фази процесу цілепокладання.

Прийняття рішення – другий та найбільш відповідальний етап встановлення телосу стратегічного розвитку. Управлінське рішення – це бачення керівництва бізнесу способу вирішення певної проблеми. В теорії менеджменту процес прийняття рішення складається в свою чергу з кроків: виявлення проблеми, її діагностика, формування декількох варіантів та прийняття рішення. Під проблемою в класиці теорії управлінських рішень розуміють різницю між сучасним станом та бажаним. Проблема не є негативним явищем (або не завжди негативним), тому проблемою в цілепокладанні є встановлення майбутнього, бажаного стану економічної системи через певний період часу, це різниця між поточним станом економічної системи та її станом в визначеній перспективі. Таким чином, прийняття рішення в процесі цілепокладання являє собою окреслення певної стратегічної позиції суб'єкта та можливостей, способів, ресурсів її досягнення.

Мета в процесі цілепокладання є завершальним акордом симфонії дій експертів, аналітиків, прогнозистів, управлінців в процесі прийняття стратегічного рішення.

З позиції функціонального підходу, цілепокладання розглядаємо як особливий вид діяльності, притаманний стратегічному та поточному

управлінню, що застосовується для забезпечення спрямованості дії господарського суб'єкту до певного телосу. Цілепокладання як функція представляє собою сукупність дій, спрямованих на визначення та фіксування стратегічної мети.

Існує два підходи стосовно функціонального навантаження цілепокладання: по-перше, це самостійна функція менеджменту; по-друге, це складова планування. Крім цього, значення поняття «функція» як похідного від лат. «functio», тобто виконання, дія, варіює від філософського «коло зобов'язань» до математичного сенсу як залежності однієї величини від іншої. В цілепокладанні під функцією рекомендовано розуміти систему взаємозалежних дій, спрямованих на визначення мети розвитку економічного суб'єкта та окреслення способів її реалізації. Система дій передбачає суб'єкта (підприємство, регіон, національне господарство), об'єкта (мета стратегічного розвитку), взаємовідносини між суб'єктом та об'єктом, які виражаються через способи ведення бізнесу (культуру, стратегію, політику) та визначають ті чи інші дії.

Цілепокладання не може бути відірване від культури суб'єкта, яка визначає його відносини з трудовими ресурсами, споживачами, контрагентами тощо. Також цілепокладання як функція є квінтесенцією політики як сукупності інтересів суб'єкта та способів їх досягнення. Крім цього, цілепокладання є невід'ємною частиною стратегічного управління, а мета – це вираз філософії існування економічного гравця.

Цілепокладання як функція пов'язана з такою рисою економічної активності в її перспективному ракурсі як ризики та способи керування ними, тобто в процесі здійснення цілепокладання визначається та ступінь ризикованості, на яку погоджується економічний суб'єкт. Інноваційні цілі і стратегії безумовно обумовлюють підвищену ризикованість і невизначеність досягнення мети. Так, причиною відставання Закарпаття в інноваційному розвитку, за думкою Мікловди В.П., є відмова від мети розвитку регіону як інноваційного лідера, що значною мірою обумовлено відсутністю «системи управління ризиками як на рівні держави, регіону, так і в межах більшості підприємств» [14]. Крім вказаного вище доцільно відмітити, що цілі, які встановлюються в процесі управління розвитком регіону повинні взаємопідтримувати, про що стверджується в програмі розвитку Стокгольму: «The four objectives together cover economic, social and environmental issues, which provides breadth in terms of development aims – a breadth which is necessary from the point of view of sustainability» [15]. Цілепокладання забезпечує економічну систему орієнтиром створення конкурентних переваг, що створюють умови для довготривалої життєдіяльності економічного актора.

Висновки. Значення мети як результату цілепокладання полягає в наступному:

по-перше, мета відображає бачення майбутнього стану економічної системи;

по-друге, представляє собою системну взаємодію стратегії та тактики;

по-третє, мета визначає ресурсну базу функціонування економічної системи; ціль представляє собою вагомий мотиватор; ціль в процесі дії економічної системи консолідує всі її елементи; створює синергійний ефект.

Як процес цілепокладання являє собою послідовність наступних етапів: аналіз, прийняття рішень, встановлення цілі. В процесі аналізу доцільно використовувати як методи поточної оцінки, так й стратегічного дослідження, серед яких на сьогоднішній день найбільш адекватними є метод Форсайту. В процесі цілепокладання суттєвого значення набуває інформація, асиметричність якої дає підсистемі управління додаткові переваги в конкурентній боротьбі, стратегічному управлінні, а відповідно й при окресленні мети розвитку.

З функціонального підходу цілепокладання рекомендовано розу-

міти як систему взаємозалежних дій, спрямованих на визначення мети розвитку економічного суб'єкта та окреслення способів її реалізації.

Система дій в колі функції цілепокладання передбачає суб'єкта (підприємство, регіон, національне господарство), об'єкта (мета стратегічного розвитку), взаємовідносини між суб'єктом та об'єктом, які виражаються через способи ведення бізнесу (культуру, стратегію, політику) та визначають ті чи інші дії. Також цілепокладання як функція є квінтесенцією політики як сукупності інтересів суб'єкта та способів їх досягнення. Крім цього, цілепокладання є невід'ємною частиною стратегічного управління, а мета – це вираз філософії існування економічного гравця.

У майбутньому заплановано провести емпіричні дослідження впливу цілепокладання на ефективність управління економічною системою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Majar A. Importance of Goal Setting and Planning Management. Conference: Training course on Leadership. 2016. URL: https://www.researchgate.net/publication/323279994_Importance_of_Goal_Setting_and_Planning_Management*
2. *Егорова Ю.А. Роль целеполагания в системе управления // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. 2010. № 9. С. 91-92. URL: <https://www.applied-research.ru/ru/article/view?id=913> (дата обращения: 29.09.2019).*
3. *Самофалова Т.О. Роль цілепокладання в методології державного управління національним багатством. Теорія та практика державного управління. Вип. 4 (51). URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-4/doc/1/05.pdf>*

4. Jurkovičová L., Kubiniy N., Kosovilka T., Marhitich V. *The Signs and Principles of Goal Setting as a Specific Kind of Activity* // *Studia commercialia Bratislavensia*. 2016. Volume 9. № 36 (4). P. 420-428.
5. Жовковська Т.Т. Цілепокладання у рефлексивному управлінні розвитком підприємства // *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. – Вип. 3 (14). 2018. http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/14_2018/31.pdf
6. Kubiniy N., Zavadyak R. & Belen M. *Culture, Tourism and Economy as a Triumvirate of Regional Strategic Development* // *Вісник Херсонського університету*. 2019. Вип. 34. С.105-108.
7. Хмельевський О.В. Процес цілепокладання в управлінні експортно-орієнтованими підприємствами // *Вісник Хмельницького національного університету: Серія Економіка*. 2016. № 6. С.202-209.
8. Панфілов Д. Цілепокладання як екзистенціальна потреба людини. 2014. URL: http://er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/183/Panfilov_Goal%20Formulation.pdf?sequence=1&isAllowed=y
9. Мікловда В.П., Ступко А.В., Брітченко І.Г., Кубіній Н.Ю. Малий бізнес як фактор розвитку конкурентоспроможності регіону // *Полтава: ІЦЦЦ «Техсервіс», 2012. 200 с.*
10. Гребенник Н.Г., Наврозова Ю.О., Бондаренко В.С. Алгоритм реалізації кластерної концепції в Одеському регіоні // *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2017. № 4(61). С. 109-123.
11. Pranas Žikauskas, Jolita Vveinhardt and Regina Andriukaitienė. *Management Culture and Corporate Social Responsibility*. 2018. URL: <https://www.intechopen.com/books/management-culture-and-corporate-social-responsibility/introductory-chapter-the-level-of-management-culture-development-when-aiming-for-implementation-of-c>
12. Anastasia A. Eze. *Management Practice in an Organization*. URL: <https://www.aiu.edu/applications/DocumentLibraryManager/upload/ANASTASIA%20DOC.pdf>
13. *Стратегічне управління конкурентоспроможністю: системний метод та екзистенціальна експозиція: Монографія [Мошак С.М., Мікловда В.П., Шандор Ф.Ф., Кубіній Н.Ю., Кубіній В.В.]*. Мукачєво: Карпатська вежа, 2017. 240 с.
14. Мікловда В.П., Кубіній Н.Ю., Мошак С.І. *Можливості та обструкції розвитку інноваційного потенціалу Закарпаття як фактора регіональної конкурентоспроможності* // *Економіка промисловості*. 2015. № 1 (69). С. 31-39.
15. *Vision, objectives and strategies for the regional development of Stockholm Programme for a new Regional Development Plan (RUFs 2010)*. 2007. URL: http://www.rufs.se/globalassets/h.-publikationer/2007-16_r_vision_objectives_and_strategies_rufs2010.pdf

REFERENCE

1. Majar, A. (2016). *Importance of Goal Setting and Planning Management. Conference: Training course on Leadership*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/323279994_Importance_of_Goal_Setting_and_Planning_Management [in English].
2. Egorova, Yu.A. (2010) *Rol celepolaganiya v sisteme upravleniya [The role of goal setting in the management system] Mezhdunarodnyj zhurnal prikladnyh i fundamentalnyh issledovanij – International Journal of Applied and Basic Research*, Retrieved from <https://www.applied-research.ru/ru/article/view?id=913>. [in Russian].
3. Samofalova, T.O. (2015) *Rol tsilepokladannia v metodolohii derzhavnoho upravlinnia natsionalnym bahatstvom [The role of goal setting in the national wealth management methodology] Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia. – The theory and practice of public administration*. Retrieved from <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-4/doc/1/05.pdf> [in Ukrainian].
4. Lujza Jurkovičová, Natalya. Kubiniy, Tamila Kosovilka & Viktoria Marhitich (2016). *The Signs and Principles of Goal Setting as a Specific Kind of Activity Studia commercialia Bratislavensia, Volume 9; Number 36; 420-428* [in English].
5. Zhovkovska, T.T. (2018). *Tsilepokladannia u refleksyvnomu upravlinni rozvytkom pidpriemstva [Targeting in Reflexive Enterprise Development Management]. Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia –Eastern Europe: Economics, Business and Management, t 3 (14)*. Retrieved from http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/14_2018/31.pdf [in Ukrainian].
6. Kubiniy, N., Zavadyak, R. & Belen, M. (2019). *Culture, Tourism and Economy as a Triumvirate of Regional Strategic Development. Visnyk Khersonskoho universytetu – Bulletin of the Kherson University, 34, 105-108* [in English].
7. Khmelevskiy, O.V. (2016). *Protses tsilepokladannia v upravlinni eksportno oriietovanyh pidpriemstvamy [Goal setting process in managing export oriented enterprises] Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of the Khmelnytsky National University. The Economy Series, № 6, 202-209* [in Ukrainian].
8. Panfilov, D. (2014). *Tsilepokladannia yak ekzystentsialna potreba liudyny [Goal setting as an existential human need]*. Retrieved from http://er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/183/Panfilov_Goal%20Formulation.pdf?sequence=1&isAllowed=y [in Ukrainian].
9. Miklova V., Stupko A., Britchenko I. & Kubiniy N. (2012). *Malyi biznes yak faktor rozvytku konkurentospromozhnosti rehionu [Small business as a factor in the development of competitiveness of the region]*. Poltava: ShchShchShch «Tekhservis», 200 [in Ukrainian].

10. Hrebennyk, N.H., Navrozova, Yu.O. & Bondarenko, V.S. (2017). *Alhorytm realizatsii klasternoi kontseptsii v Odeskomu zehioni [An algorithm for the implementation of the cluster concept in the Odessa zehion]. Rozvytok metodiv upravlinnia ta hospodariuvannia na transporti. – Development of management and entrepreneurship methods on Transport. 4 (61), 109-123 [in Ukrainian].*
11. Pranas Žukauskas, Jolita Vveinhardt and Regina Andriukaitienė (2018). *Management Culture and Corporate Social Responsibility. Retrieved from <https://www.intechopen.com/books/management-culture-and-corporate-social-responsibility/introductory-chapter-the-level-of-management-culture-development-when-aiming-for-implementation-of-c> [in English].*
12. Anastasia A. Eze *Management Practice in an Organization. Retrieved from <https://www.aiu.edu/applications/DocumentLibraryManager/upload/ANASTASIA%20DOC.pdf> [in English].*
13. Moshak, S.M., Miklovd, V.P., Shandor, F.F., Kubinii, N.Iu. & Kubinii, V.V. (2017). *Stratehichne upravlinnia konkurentospromozhnistiu: systemnyi metod ta ekzystentsialna ekspozytsiia: monohrafiia [Strategic competitiveness management: systematic method and existential exposure]. Mukachevo: Karpatska vezha, 240 [in Ukrainian].*
14. Miklovd, V., Kubiniy, N. & Moshak, S. (2015). *Mozhlyvosti ta obstruktsii rozvytku innovatsiinoho potentsialu Zakarpattia yak faktora rehionalnoi konkurentospromozhnosti [Possibilities and obstructions of development of innovative potential of Transcarpathia as a factor of regional competitiveness]. Ekonomika promyslovosti – Economics of industry, 1 (69), 31-39 [in Ukrainian].*
15. *Vision, objectives and strategies for the regional development of Stockholm Programme for a new Regional Development Plan (RUFSS 2010). 2007. Retrieved from http://www.rufs.se/globalassets/h.-publikationer/2007-16_r_vision_objectives_and_strategies_rufs2010.pdf [in English].*

Стаття надійшла до редакції 01.10.2019

Посилання на статтю: Тізеш П.П., Бейреш А.Е., Братків К.Я. Цілепокладання в контексті процесного та функціонального підходів // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць, 2019. № 3. С. 56-67. DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-56-67.

Received 01.10.2019

Reference a JournalArtic: Tizesh, P., Beiresh, A. & Bratkiv, K. (2019). Objective setting in the context of the process and functional approaches. Development of management and entrepreneurship methods on transport, 56-67. DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-56-67.

